

Pirmutinis Darbo Žmonių
Dienraštis. Išėina kasdien
apart nedėdienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Kaina Sv. Valst. ir Kana-
doj — metams \$7.00; pusei
— \$3.50; 3 mėnesiams —
— \$2.00. Kitose šalyse —
metams \$9.00; pusei — \$4.50

No. 110.

Telephone: Stagg 3878.

Brooklyn, N.Y., Panedėl., 9 Gegužės (May), 1921

Pavienio numerio kaina 4c. Metai XI, Dienr. III.

PARYŽIAUS KOMUNISTAI VARO DIDŽIAUSIĄ AGITACIJĄ PRIEŠ MOBILIZACIJĄ

Suruošė Demonstracijas, Kuriose Buvo Susikirtimų Su Policija

“Šalin su mobilizacija!” sako apie imperialistų pražūtin-
gus žygius.

**NEPAVYKO NUŠAUTI
BUVUSIS PREMĖRAS.**

Melfi, Italija, 7 d. gegužės. — Vakar čionai buvo pasikėsinimas nužudyti buvusį Italijos premjerą Nitti. Bet tas pasikėsinimas tik ir liko pasikėsinimu. Trys šūviai tapo paleisti į automobilį, kuriame, šovėjas manė, sėdėjo Nitti. Bet vėliau paaiškėjo, kad Nitti sėdėjo antrame automobilyje, kur pirmame buvo jo draugai, kurie tapo sužeisti.

**NEAPSAKOMAI GABUS
LIETUVIS AUTOMOBILI-
LISTAS**

Darbininkas važinėja puikiesniu automobiliu, ne-gu kapitalistai.

**15 metų atgal jisai atvyko
Kalifornijon iš New Yorko savo paties padirbtu
dviraičiu.**

(Nuo “L.” Korespondento.)
Pasadena, Cal. — Ar jūs esate kada nors matę važiuojant puikiesnį automobilį, kuriame esantys žmonės dainuotų lietuviškai “Ant Barikadų”? Suprantama, kad ne. Bet jeigu jūs būtumėt lankęsi milijonieriais apgyventoje kolonijoje, Pasadenoje, 17 d. balandžio, tai būtumėt persitikrinę, jog aš čionai rašau teisybę. Tą nedėdienį man teko būti progresyvių lietuvių darbininkų būrelyje, su kuriais puikiais pasivažinėjau po Los Angeles apilinkę: po augštuosius kalnus, krutamų pakeikslų išdirbystės miestą Universal City ir kitas įdomias vietas.

Tą viską galima buvo atsiekti pasidėkavojant vienam lietuviui mechanikui — automobilistui, kuris tikrai yra neapsakomo gabumo žmogus. Sako jisai: “Pavažinėsiu jus, draugai, po milijonierių sodybas ir parodysiu jums, kaip tie darbininkų žmonių išnaudotojai — tranai, įsisteigę palocius svetimu triūsu, gyvena, nežinodami, kas tai yra darbas bei vargas.”

Dainuodami lietuviškas daineles ir “Ant Barikadų” apvažinėjome minėtas vietas ir pamatėme puikiesnius palocius, kuriuos pa-

statė darbininko rankos, bet viduje tų palocių gyvena tinginiai kapitalistai, kuomet vargšai darbininkai, tikrieji šių namų savininkai, turi prieglaudą patvoryje... Rūstybės ir keršto ugnis veržėsi iš mūsų krūtinų! “Kada nors įvyks permainingas tokiam surėdyme”, — išsireiškė mes.

Šio automobiliaus savininkas yra lietuvis darbininkas, kuris penkioliką metų atgal atvažiavo savo paties padirbtu motorikliu iš New Yorko į San Francisco. Jisai dideliu pasišventimu studijavo automobilių mechanizmą virš dešimties metų, ir dabar yra vienas iš geriausių mechanikų Kalifornijos valstijoje. Jo automobilius vertas virš aštuonių tūkstančių dolerių. Šis lietuvis yra karštas Tarybų Rusijos užtarėjas ir rengiasi važiuoti Rusijon, kur jisai, be abejonės, padarys daug naudų, mokindamas automobilių mechanizmą Rusijos darbininkus.

**VOKIETIJA PASIREN-
GUSI VYTI LENKUS
IŠ SILEZIJOS.**

Sigs savo naminę gyvardiją, jei “paliokai” neišsinešdins gražiuoju.

Berlynas, 8 d. gegužės. — Kancleris Fehrenbach'as, kalbėdamas reichstage pasakė, kad jei lenkai neišsinešdins gražiuoju iš Silezijos mes turėsime pasiūsti naminės gvardijos būrius ir juos iš ten guite išguisime. Sako, jei talkininkai nepasidirs su jais, tai mes apsidirbsime. Tas sukėlė daug diskusijų. Komunistai ir neprigulmingieji socialistai smarkiai pradėjo kritikuoti kanclerio žygius.

**DARBAS RUSIJOS
VERPYNČIOSE**

Sovietų Rusijos verpynčios pradėjo gerai dirbti 1920 metų antrame pusmety: Nuo birželio mėnesio verpynčių skaičius pradėjo išlengvo didintis. Birželio mėnesy buvo 19 dirbtuvių su 293,421 špūliu; o gruodžio mėn. 34 dirbtuvės su 833,633 špūliu.

Bėgiu 1920 metų priverpta siūlų 825,095 pūdų. Rugpjūčio mėn. siūlų produkcija žymiai padidėjo, nes pasidaugino pristatymas žalios medžiagos. 1920 metais bus pristatyta bovelnos pakankamai. Pradedant gegužio mėn. žalios (neišdirbtos) bovelnos pristatymas nuolat didinosi. Pavyzdžiui, sausio 1 d. visos žalios medžiagos buvo 350,610 pūdų; gegužės mėn. jau rezervas tapo 27,731 pūdų; birželio mėn. pasiekė iki 391,802 pū-

damas, kad jis neatvažiavo suteikti laisvės kam nors, bet ištyrinėti dalykų stovį ir apie, tai raportuoti prezidentui Hardingui.

**ANGLIJOJE 30,000 “STEWARDS”
BE DARBO.**

Jie nepriėmė darbdavių apkramtytų algų.

Londonas, 8 d. gegužės. — Apie 30,000 “stewardų”, laivų darbininkų, kurie dirba prie valgių, šiandien yra be darbo. Jie buvo priversti apiešti darbą, nes nesutiko su kapitalistų užmačiomis, kurie norėjo apkramtyti jiems mokestis.

Šiuos darbininkus remia transportacijos darbininkų unija.

**KAD EGIPTAS BŪTŲ
PAVERGTAS.**

Kairo. — Šiais metais Anglija išleis savo kariuomenės užlaikymui Egipte 25 milijonus dolerių. Savo orlaivų užlaikymui ji išleis apie 7 milijonus dolerių.

Tai todėl, kad laikyti prišpaudime egiptėnų tautą.

**120 METŲ SENIS NENORI
APLEISTI DARBO
VIETOS.**

Pagaliaus jis sutiko apiešti ją, pavesdamas savo sūnui, 70 metų amžiaus seneliui.

Konstantinopolis. — Turkijos žmonės nors seni, bet karšti prie darbo. Štai geras pavyzdys. Senelis Murad, 120 metų amžiaus žmogus, kuris dirbo prie telegrafo ofiso, kaip išnešiotojas telegramų, nenorėjo apiešti savo vietos, nepaisant, kad jam buvo suteikta amžina pensija. Jis sako, aš galiu dirbti, tai ir dirbsiu. Valdžia paaiškino, kad jis jau per senas dirbti ir todėl lai užleidžia savo vietą jaunesniems, kurie valkiojasi be darbu.

“Na, gerai, sakė 120 metų amžiaus senelis, “aš sutinku apiešti savo vietą, bet noriu, kad ją užimtų mano sūnus.”

Buvo sutikta. Jis atvedė savo sūnų, virš 70 metų amžiaus žmogų, kuris ir užėmė tėvo vietą.

**FILIPINIEČIAI PRAŠO
LAISVĖS.**

Bet kas jiems suteiks laisvę be kovos?

Manila, Filipinų Salos, 8 d. gegužės. — Čionai lankosi Jungtinių Valstijų komisija ištyrinėjimui šios salos gyventojų padėties. Tos komisijos pirmininku esąs generolas Wood.

Filipiniečiai, susirašę po petijaciją, prašancia suteikti jiems laisvės, pridavė ją Woodui. Tačiau, šis nieko jiems ir tai neatsakė, tik išleido pareiškimą, pasaky-

damas, kad jis neatvažiavo suteikti laisvės kam nors, bet ištyrinėti dalykų stovį ir apie, tai raportuoti prezidentui Hardingui.

**ANGLIJOJE 30,000 “STEWARDS”
BE DARBO.**

Jie nepriėmė darbdavių apkramtytų algų.

Londonas, 8 d. gegužės. — Apie 30,000 “stewardų”, laivų darbininkų, kurie dirba prie valgių, šiandien yra be darbo. Jie buvo priversti apiešti darbą, nes nesutiko su kapitalistų užmačiomis, kurie norėjo apkramtyti jiems mokestis.

Šiuos darbininkus remia transportacijos darbininkų unija.

**KAP BUS SU JŪRININKŲ
STREIKU?**

Kapitalistai nesutinka nei su valdžios propozicija.

New Yorkas, 7 d. gegužės. — Valdžia, matydama, kad jūrininkai stipriai laikosi savo pasirūžimose, kad iš šito streiko gali kilti daug nesmagumų, pradėjo teikti pasiūlymus laivų savininkams, ragindama juos duoti darbininkams tam tikrus bonus, už jų ekonomišką darbą laivuose. Vienok kapitalistai ir to nepriėmė. Vis sako, kad mes “subankrutysime”, jei nenustatysime darbininkams algų, kokiu mes norime.

Jūrininkai, gi kitaip nesutinka, kaip tik ant savo išstatytų sąlygų. Kaip dabar bus, nežinia.

Valdžia visokiais būdais dirba, kad tik kiek galint daugiau laivų išleidot. Samdoma skebai, dabojava jų kailis nuo pikietuojančių jūrininkų ir leidžiama laivai į pasaulį. Jau trylika operuojamų skebais laivų apleido pakraščius nuo prasi-dėimo šio streiko.

Jūrininkai pasirūžusiai gina savo teises.

IŠ LIETUVOS
(Iš Lietuvos laikraščių)

Užventis. — Bedarbių skaičius padidėjo iki 50 žmonių. Baltiškių dvare atstatyti du kumečiai. Atstatyti per valsčiaus valdybą, nes tai yra tvirtesnis atstatymas. Po tokio atstatymo, jeigu darbininkas pasilikty po jurginų kiek ilgiau, dvarponis turi teisę be nieko išmesti. Užvenčio dv. atstatyti 6 kumečiai. Atstatyti todėl, kad kai kurie neįtikdavo ponui, o kiti per seni. Kuršu dv. atleisti 3 kumečiai. Visi atleistieji negauna niekur vietos: viena, kad visiems dvarininkams yra pranešta, kad tai netikę darbininkai, antra, kad norinčių gauti darbo yra eibės.

SAKO, ANGLIJA TAIKYS TURKUS SU GREKAIŠ

Priversianti Abi Pusi Nusileisti Ir Užbaigti Kruvinąją Kovą

Paryžius, 6 d. gegužės. — Paryžius gavo davinį, kad Anglija apsiėmusi tarpininkauti tarpe jaunaturkių ir grekų, kurie dar vis tebelieja kraują besikaudami už teritorijas. Sakoma, grekų premjeras turis visus plenus savo armijos padėties ir jis padaręs abejojančią opiniją, ar toji jo armija ten išsikepurės. Be to, grekai turi pakankamai “trobelių” ir ant šiaurinio rubežiaus, kur grekai su albanais pešasi. Ginkluoti albanų būriai veržiasi į Grekiją ir naikina viską, kas tik po kojomis pakliūva. Grekija kreipėsi į Jugoslavijos vyriausybę, kad pastaroji pagelbėtų pabausti albanus.

Jaučiama, kad Anglija, užimdama taikytojo vietą, reikalauš, idant grekai išsinešdintų iš Anatolijos (iš Turkijos) ir taipgi atsizadėtų kištis į Smirnos reikalus. Bet grekams leidžiama pasilaikyti Trakija ir taipgi turkai raginami atiduoti jiems Tehamk-Kalen sritį, kuri randasi ant dešiniojo krašto Dardanelų.

Paryžiaus politiniuose ratieliuose reiškiamas abejojimo, kad jaunaturkiai priimtų šiuos projektuojamos taikos pasiūlymus.

Konstantinopolis, 6 d. gegužės. — Jaunaturkių-grekų karas išsivystė į gaujų užpuldinėjimo vaju, kuriame viena priešininkų pusė užpuldinėja ant kitos mažosios bandomis. Labai dažnai kaimuose ir mažuose miesteliuose įvyksta mūšių, kuriuose žūsta daugelis gyvosios kovos nėra konkretingos.

Išbėgusieji iš armijų kareiviai formuojasi į bandas, kurios, tarsi piratai, kniaukia ką tik sučiumpa ir kas joms išrodo naudinga. Ir ne tik sausžemyj panašūs dalykai reiškiasi, bet taipgi ir jūros pakraščiais dažnai įvyksta panašumų. Pavyzdžiui, nelabai seniai trys šimtai turku, įsisėdę į laivelius, nuplaukė Juodošios jūros pakraščiu į Trakiją ir ten išsėdė, pasisaukę su gretais, bandydami pastariešiams pakenkti mobilizavime savo kareivių. Pagaliaus, prisiplėšę iš vietinių gyventojų įvairiausių daiktų, sugrįžo į savo šalį. Tas pats yra ir pas grekus.

Abejojama, ar Anglijai pavyks sutaisyti tuodu elementu.

APŠVIETA UKRAINOJE.
Ukrainos visuomenės apšvietos komisariato oficialus raportas parodo greitą apšvietos plėtojimąsi. Bėgiu vieny metų atidaryta 21,000 naujų mokyklų, kurias lanko 2,500,000 vaikučių. Prie to dar yra 700 auklėtuvių (kindergardens). Taipgi yra 4 inžinierystės mokyklos, kurias lanko daugiau 700 studentų. Yra keli šimtai techninių mokyklų žemėsio laipsnio, kurias įsteigė profesinės sąjungos ir remia žmonių švietimo komisariatas; 20 tų mokyklų mokina 4,000 proletarų būti inžinieriais. Agrikultūros mokykla yra 25; yra trys admiralinės medicalių kursų mokyklos ir daug pedagogų mokyklų.

(“Vilnis”)

Kongresas Atmetė Bū Apie Negrus

Jis nepaiso, kad juodveidžiai yra persekiojami, kad jiems balsuoti neduodama.

Washingtonas, 8 d. gegužės. — Jungtinių Valstijų žemesniajame atstovų bute buvo inėstas sumanymas, reikalaujantis, kad kongresas išrinktų komisiją, ištyrīmū pietinių valstijų negru padėties. Kaip žinoma, tie žmonės yra baisiausiai persekiojami baltųjų buržujų. Juos nei balsuoti neprileidžiama. Jų pilnamečiai vyrai negali naudotis tais demokratijos dėsniais, kuriais taip didžiūojasi Ameriko kapitalistai. Pereitiejį prezidento rinkimai tai parodė. Negrai demokratijai teturi tik ant popieros, bet ne praktikiename gyvenime.

Massachusetts atstovas, Tinkham, inėsdamas tąjį sumanymą, sako, kad tai yra begalinės svarbos reikalas ir opiausias reikalas, kol kada palietė mūs konstituciją. Argi tai galimas dalykas, kad žmonės, esanti kitokios spalvos, negalėtų naudotis laisve balsavimų?

Tačiaus, pasirodė, kad tokiems dalykams, tai yra persekiojimams negrų, atstūmimas jų nuo balsavimo būdelių, pritaria ir didžiūmą kongreso. Tai parodė balsavimas. Didžiūmą balsų — 285 prieš 46 balsus — atmetė tąjį bilių.

Baisiai daug priešingumų parodė šiam biliui pietinių valstijų atstovai, kurie patys yra negrų neapkeijais.

Ukrainos visuomenės apšvietos komisariato oficialus raportas parodo greitą apšvietos plėtojimąsi. Bėgiu vieny metų atidaryta 21,000 naujų mokyklų, kurias lanko 2,500,000 vaikučių. Prie to dar yra 700 auklėtuvių (kindergardens). Taipgi yra 4 inžinierystės mokyklos, kurias lanko daugiau 700 studentų. Yra keli šimtai techninių mokyklų žemėsio laipsnio, kurias įsteigė profesinės sąjungos ir remia žmonių švietimo komisariatas; 20 tų mokyklų mokina 4,000 proletarų būti inžinieriais. Agrikultūros mokykla yra 25; yra trys admiralinės medicalių kursų mokyklos ir daug pedagogų mokyklų.

(“Vilnis”)

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 8878.

Nearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

VOKIETIJOJE

Korespondentas Paryžiaus komunistų dienraščio "L'Humanite" kalbėjosi neseniai su vienu iš vadų Vokietijos komunistų, d. Stoekeriu, apie tai, kaip žiūri vokiečiai komunistai į klausimą karo nuostolių atlyginimo.

"L'Humanite" numery iš 16 d. balandžio randame straukų iš to pasikalbėjimo.

"Vokietijos komunistai pilnai pripažįsta, kad darbo žmonės karo nuniokotų provincijų turi pilnos teisės gauti atlyginimą už visa tai, ką joms išardė ir išgriovė vokiečių militarizmas per beveik keturius karo metus."

Savo atsisaukime į viso pasaulio darbininkus, išleisime vasario mėnesį, Vokietijos Jungtinė Kom. Partija irgi griežtai buvo pasisakius už tai, kad Francijos ir Belgijos gyventojams turi būti užgana padaryta už karo nuostolius. Bet — tuos nuostolius turi atlyginti "tarptautinis kapitalizmas, kuris pagimdė imperializmą ir karus."

Tiktai tuomet, kuomet kiekvienos šalies darbininkai pradės mirtiną kovą su savo šalies kapitalistais, — tiktai tuomet bus pasekmingai užgydytos karo žaizdos. Atsteigti reikia ne tik šiaurės Franciją; atsteigti reikia visą pasaulį, bet jau ant naujo pagrindo. Tatai, pasak Stoekerio, galima atsiekti tik per revoliuciją.

Tai tokia vokiečių komunistų pažiūra į karo nuostolių atlyginimą.

Dabar, kada Francija, Anglijos ir Amerikos remia, reikalauja iš parblokštosios Vokietijos 33 bilijonų frankų — visos vokiečių buržuazinės ir "socialistinės" partijos sudaro bendrą patriotinį frontą — frontą ašarų (krokodiliaus) ir liūdėsio. Tiktai komunistai nedavauja toje tautinės vienybės demonstracijoje, nes jie žino, kad Vokietijos darbo žmonės, jei ne dabar, tai bent ateityje, gali išgelbėti vienybę su Rusija. Jie eina prieš vienybę ir prieš priėmimą tik per lavoną buržuazinės Vokietijos.

Francijos imperialistiniai judosiai nustverė už karo apveiktąją Vokietiją, bet jie žino, kad daugiausiai nuo to nukentės jos darbo žmonės.

Sule oficialių derybų tarpe Francijos ir Vokietijos kapitalistų eina kitos neoficialės derybos.

New Yorko "World'o" korespondentas praneša iš Berlyno, jog vokiečių multi-milionierius Stinnes siūlas francūzų kapitalistams per pusę kontroliuoti Vokietijos plieno dirbtuves ir angliakasyklas. Tuomet bus galima oelnais lygiai dalintis, tuomet vokiečių baltagvardiai, francūzų imperialistų remiami, galės bendrai slointi vokiečių darbininkų judėjimą.

Francūzai imperialistai principu sutinka su Stinnes'o plenu, tik jie nenori būti pusininkais su vokiečiais kapitalistais. Jie reikalauja 60% šerų.

Francijai šiuo tarpu rūpi du dalykai:

- 1) slopinti revoliucinį judėjimą Vokietijoje;
- 2) pavergti vokiečių buržuaziją, kad ji niekuomet nedrįstų šiauties prieš Francijos bankierius. Vokiečių buržuzai sutinka būti francūzų vergais, by tik jie turėtų savo "prapertes", by tik jie būtų apsaugoti nuo revoliucijos. Tautininkai visuomet sutinka būti savo šalies išlavikais, kuomet jie turi pamato bijoti revoliucijos.

Didžiausia vokiečių darbininkų bėda tame, kad daugelis jų vis dar klausio judosijų "socialistų". Negera yra ir tai, kad pastaruojų laiku pačioje Komunistų Partijoje prasidėjo pusėtina suirutė.

Eina dideli ginčai apie tai, ar reikėjo remti darbininkų sukilimus, įvykusius kovo mėnesį. Levi, Zetkina, Geyer, Daunig smarkiai užreikškė, kad tie sukilimai buvo tik "putčizmas", betikslis kraujo liejimas, kad išankto galima buvo permatyti, kad iš tų smulkių sukilimų nieko neiseis, o iš to tik reakcija pasinaudos. Jie sako, kad užsidedėliai labai pakenkė Komunistų Partijai ir užsizenge Komunistinio Internacionalo principam.

"Nieuomet to neatsikartos" — šaukia Levi savo brošiūroje prieš "putčistus".

Tačiau Vokietijos Komunistų Partijos centralė, redakcija vyriausio partijos organo ir, pagaliaus, pildomasai komitetas Trečio Internacionalo žiūri visai kitaip kovo mėnesio įvykius.

"New Yorker Volkszeitung" garsina atsisaukimą d. komiteto III Internacionalo į vokiečių darbininkus, tai kelios ištraukos:

Tai pirmą kartą po sausio-kovo įvykių 1919 metų, Vokietijos revoliuciniai proletarijai vėl stoji kovon prieš kapitalistinę valdžią ne vien tuo tikslu, kad pakeičią savo protestą prieš niekystes baltųjų gaujų, bet paruošti galą vokiečių išnaudotojų viešpatavimui. Toj jie pirmu kartu dalyvavo dideliomis miniomis, kuvedė viena valia. Visuose Vokietijos kampuose su-

DARBININKO KŪDIKIS IR KAPITALISTO ŠUNYTIŠ.

Apie tai, kad kapitalisto šunytis šimtą sykių geriau gyvena, geriau prižiūrimas, negu darbininko kūdikis, rodosi, nereikia prirodingi, nes tą visi gerai žino. Bet kapitalistų bernai, kurie nešioja teisėjų vardus, irgi darbininko kūdikį apkainuoja pigiau, negu kapitalisto šunytį.

New Yorko valstijoje, Queens pavieto augščiausias teismas apkainavo šešių metų mergaitės gyvastį tik aštuoniais šimtais dolerių. Pigi mergaitės gyvasties kaina todėl, kad ji buvo darbininko kūdikis.

Minimą mergaitę užmušė automobilis. Tėvai apskundė užmušėją ant 20 tūkstančių dolerių, bet teismas surado ganėtina suma aštuonis šimtus dolerių.

Bet jeigu būtų tas pats automobilis užmušęs kapitalisto šunytį, tuomet, be abejonės, teismas būtų kitaip pasielgęs — jis būtų šunytį užmušėjęi palieps užmokėti keletą tūkstančių ir dar teisėjas būtų pasakęs graudingą prakalbą, nurodydamas, kiek šunytio savi-

kilo milionai darbininkų, nesigailėdami padėti savo gyvastį, kad pasiliuosavus nuo kapitalizmo viešpatavimo. Tas pirmas organizuotas puolimas revoliucinio proletariato neapsivainikavo laimėjimu. Ačiū bjauriai išdavystei socialdemokratų partijos, kurios Hoeringai ir Severingai sulošė Noskės rolę šiuo kart jau grynai buržuazinėje valdžioje, ačiū tam, kad nepriegulmingoji s.d. partija nekartą perėjo į lojerį atviros kontr-revoliucijos, nepasisekė sudaryti bendras proletarinis frontas prieš bendrąjį buržuazijos frontą. Ir vėl triumfuoja vokiečių buržuazija, ne tiek del savo ginklų tvirtumo, kiek del to, kad proletaruose nėra vienybės. Bet tas džiaugsmas nebus ilgas...

Tas sukilimas daug ko pamokino vokiečių darbininkus. Jie matys, kad be ginklo nieko negalės padaryti. Gi pasaulinio kapitalo armija stovi ties Reinu, Fošo vėdama.

Internacionalo pild. komiteto nuosprendis toksai: "Jūs elgėtės teisingai, remdami sukilimą."

Kaip visa kas rodo, tuose ginčiuose, del rolės kovo mėnesio sukilimų, laimės tie, kurie eina išvien su didžiūma centralio komiteto, su red. "Rote Fahne" ir su pild. komitetu III Internacionalo.

Kodel įvyko kovo sukilimai Vokietijoje? Pirmutinė sukilimų faza buvo tai gynimosi faza, kuri vėliau virto užpuolimu.

Pradžioje šių metų, vadovaujant komunistams, darbininkai atsiekė pusėtinų laimėjimų ekonominėje kovoje su darbdaviais. Milžiniškose dirbtuvėse Leuna-Werks, kur dirba virš 20,000 darbininkų, komunistams vadovaujant, pravesta principas 48 darbo savaitės valandų tuo tikslu, kad duoti darbo darbininkams. (Seniau dirbta 56 valandas). Darbdaviai dūko, o valdžia pradėjo areštuoti žymesnius darbininkus. Visoje eilėje Saksonijos angliakasyklų buvo įvesta policija. Darbininkai reikalavo ją pašalinti ir paskelbė streiką. Eislebene ir Getšede darbdaviai sutiko išvesti policiją iš kasyklų.

Saksonijos fabrikantai ir kasyklų savininkai pradėjo reikalauti valdžios pagalbos. Tuomet Saksonijos oberprezidentas, "socialistas" Hoeringas išleido provokatorišką proklamaciją ir pareiškė, kad valdžia prisius daugiau policijos ten, kur darbininkai nerimauja. Tuoj po tos proklamacijos išleidimo prasidėjo masinis darbininkų nuginklavimas ir siutimas policijos ir baltagvardiečių. Tuomet darbininkai nutarė nepasiduoti geruojų ir daugelyje Saksonijos vietų sukilo su ginklu rankoje.

Kuomet Saksonijoje prasidėjo sukilimai, centralis komitetas Kom. Partijos pakvietė kovon visus Vokietijos darbininkus.

Tai, mat, kaip prasidėjo kovo mėnesio sukilimai. Reikia žinoti jų istoriją, kad teisingai spręsti apie vėlesnius įvykius ir apie tuos ginčus, kurie kilo komunistų partijoje delei kovo atsitikimų.

ninkai turėjo nesmagumų, kiek milionieriaus moteris išliejo asarų ir kiek visa tai atsiliepė ant šunytio savininkų nervų.

Taip dabar kapitalistinėje tvarkoje apkainuojama darbininko kūdikis ir kapitalisto šunytis.

NORS KARTĄ TEISYBĘ PASAKĖ.

Niekam iš lietuvių, skaitančių mūsų lietuviškus laikraščius, nėra paslaptimi, kad "Keleivis" visą laiką guldė galvą už kerenskinę valdžią. Taipgi visi žino, kad dabar kerenskiniai išsi- blaškė po visą pasaulį ir varo kontr-revoliucinį darbą, plenuoja, kaip čia nuvertus Tarybų valdžią, kaip vėl sugražius kerenskinius laikus, kuriuos ir "Keleivis" užgyrė. Tų išsi- blaškėlių ir jų pasekėjų, kurie likosi apkvailinti ponų socialdemokratų, social-revoliucionierių, ir jiems panašiu, dabar randasi gana daug. Juos šelpia imperialistinės valdžios ir Tautų Lyga. Ir štai "Keleivis", kalbėdamas apie pa- bėgėlius, apie savo draugus, vė kaip išsireiškia: "Na, o kur dėtusi tas žmonijos brudas, jeigu vi-

rose šalyse kiltų revoliucija?"

Reikia stebėtis, kaip "Keleivis" išdriso savo draugus pavadinti "žmonijos brudu?" Jeigu Kerenskiai, Bulotai ir kiti žmonijos brudas, tai "Keleivio" personalas irgi prie to brudo prisiskaito, nes visą laiką gynė Kerenskius, Bulotas ir kitus, kuriuos dabar jau brudais apkrikštijo.

Kaip ten nebūtų, bet mes esame labai patenkinti šituo "Keleivio" atvirumu ir prisipažinimu, kad jo personalas priklauso prie žmonijos brudo ir kad jau užduoda pat sau klausimą, kur tas brudas dėtusi, jeigu visose šalyse kiltų revoliucija.

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATAI IR INTERNACIONALO KLAUSIMAS.

Lietuvos socialdemokratų partija turėjo konferenciją, kurioje pakeltas klausimas, prie kurio internacionalo reikia dėtis. Kalbant apie III Internacionala, išsireiškėta, kad jis nėra revoliucinis, kad tik Maskvos padaras, kad jis skaldo darbininkų vienybę ir tam panašiai, todėl konferencija nutarė prie jo nesidėti. Kalbant apie II Internacionala — jis pripažintas netinkamu del Lietuvos socialdemokratų. Geriausiu pripažintas du ir pusė numeris, prie kurio nutarta prisidėti.

Pagaliaus, pakeltas klausimas, kaip Lietuvos socialdemokratams privalo atsinešti komunistų linkui. Šiuo klausimu priimta rezoliucija, kurioje vė kas pasakyta:

"Rūpintis statyti vieną revoliucinį frontą Lietuvoje, stabdant tarpusavio karą įvairių proletariato sluogsnų; aiškinti proletarų masėms, kaip yra reikalinga tokia politika ir kaip žalinga jiems ir revoliucijos reikalams komunistų taktika skaldyti proletarų eiles ir gaivinti darbininkuose supratimą, kad Lietuvoje tuojaus gali būti įgyvendinta socializmo tvarka."

Ką tai reiškia šita rezoliucija? Ji aiškiai pasako, kad socialdemokratams stengsis Lietuvoje statyti vieną revoliucinį frontą ir sykiu ves kovą prieš komunistus. Socialdemokratų partija skelbs savo numylėtą obalsį, kad pirmiau reikia išvystyti kapitalizmą iki augščiausio laipsnio, sustiprinti jį, o jau paskui paskelbti jam kovą — nuvertinti jį ir įsteigti "socialistinę" tvarką. Socialdemokratams prisilaiko buržuazinės doros: jeigu prasikaltėję pasmerkia mirtin, tai prieš nužudysiant gydytojai turi patirti, ar jis sveikas; jeigu pasirodo sergąs, tuomet jį pradeda gydyti ir kada pilnai pasveiksta, tai jau žudo. Socialdemokratai lyginai taip nori pasielgti su kapitalizmu — pakol jis silpnas, pakol pilnai nesusitprėjęs, jį nejudinti, bet, bendradarbiaujant su buržuazija, sustiprinti, išvystyti iki augščiausio laipsnio, o jau paskui bandyti versti.

Toliaus. Kalbama apie vieną revoliucinį frontą ir tuo pačiu sykiu skelbiama

komunistams kova, aiškina ma darbininkams, kaip komunistai yra žalingi jų veikimui. Tai su kuo dabar socialdemokratams vienybės? Matomai, jie bandys susivienyti su socialistais laudininkais ir su social-revoliucionieriais, kurių dar Lietuvoje yra užsilikusių. Matomai su jais bandys susitarti ir padaryti vieną revoliucinį frontą ne kovai su buržuazija, nes dabar Lietuvo-

G. Zinovjevas.

LAUKIANT TREČIO SUVAŽIAVIMO KOMUNISTINIO INTERNACIONALO

Iš rusų kalbos vertė Politikas.

Pastaruojų laiku evoliucijoje tūlų partijų, prigulinių prie Komunistinio Internacionalo, galima matyti tūlas pakrypimas iš pažymėto kelio. Jisai apsiireiškia tame, kad viršūnėse tūlų partijų, prisidėjusių prie Kom. Internacionalo, apsiireiškia tendencija (krypsnys, palinkimas) sudaryti dešinijį sparną III Internacionale. Ta tendencija yra ypač pavojinga dabar, kuomet tempas vystymosi tarptautinės proletarinės revoliucijos, del visos eilės tam tikrų priežasčių, kiek-tiek susitrukdė. Komunistinis Internacionolas turi skaitytis su tuo pavojum ir turi išmokti kovoti su juo nuo pat pradžių.

Centre visų ginčų, prisidėjusių tūlose stambiausiose sekcijose Komintern'o), yra, be abejonės, italų klausimas.

Kas-gi tokio atsitiko Italijoje? Kiekvienas įsitikinęs šalininkas Komunistinio Internacionalo turi sprasti, kame čia dalykas. Italijos Socialistinė Partija viena pirmutinių prisidėjo prie Komintern'o ir ilgą laiką ro kavosi esant viena geresniųjų revoliucinių partijų. Ir komunistai ir centrininkai ir net visi reformistai Italijoje tvirtino, kad jie visi pritaria Komunistiniam Internacionalui. Taip viskas tęsėsi ligi antrojo suvažiavimo Kom. Internacionalo.

Prigulėjimas prie Komun. Internacionalo ligi antrojo suvažiavimo nedėjo ant prisidėjusių partijų beveik jokių priedermių. Prigulėjimas tas buvo labiau simbolinio charakterio. Bile partija, dėdamasi prie Komintern'o, gaudavo iš jo visą jo didį moralinį autoritetą, bet pati ant savęs nesidėjo jokių rimtų priedermių. Taip buvo ir su Italijos Socialistų Partija. Bet po antrojo suvažiavimo viskas pakitėjo.

Antrasai suvažiavimas patiekė plačiai paskilbusias prisidėjimo sąlygas (21 sąlygą). Antrasai suvažiavimas priminė kiekvienai partijai, kad jisai duoda ne tik teises ir populiarumą, bet uždeda ir tam tikras priedermes. Ko vyriausiai reikalavo Komintern'o antrasai suvažiavimas tai to, kad iš visų partijų, einančių su juo išvien, būtų prašalinta visi reformistiniai ir pusiau reformistiniai elementai. Ir štai tuomet, kuomet tasai reikalavimas tapo griežtai

je dar nepribrendus darba del socializmo, bet kovon prieš komunistus. Juk kary Lietuvos socialdemokratams, taip ir liandininkai prigulėjo prie II Internacionalo. Dabar, įsisteigus du ir pusė numeriumi, veikiausiai ir socialistai liandininkai atsakys nuo II Internacionalo ir prisidės prie naujai įkurto. Tuomet galia susijungti ir padaryti vieną revoliucinį frontą.

pastatytas, mes pamatome, kad ne visa tai yra ankštas kas žiba. Italijos Socialistų Partijoje pasirodė esanti džiūma, kuri nenorėjo pritraukti ryšių su "savais" reformistais (Vertėjo pastaba: tai yra, oportunistais, socialpatriotais).

Visur atsikartodavo pati istorija. Kiekvienoje šalyje, kur yra svyruojančių komunistų, tokių, kaip Serrati, Pildomasai Komitetas Komintern'o girdėdavo skandinių užreikšimų: "mūsų reformistai visai nepanašūs į tikruosius reformistus. Jie — beveik tokie jau, kaip ir komunistai. Kitose šalyse reformistus reikia mesti iš partijos laukau, bet mūsų reformistai yra geri revoliucionieriai ir mūsų šalyje. Juos būtina reikia pasilaikyti partijoj.

Tai, mat, kokių argumėntų mes girdėdavom.

Jau antrame suvažiavime Komintern'o dvg. Serrati (vadas tų Italijos "komunistų", kurie nenori skirties su oportunistais), kalbėdamas varde didžiūmos Italijos Socialistinės Partijos, padarė visą eilę keistų užreikšimų ir mums visiems buvo labai nesmagu tauti girdėti. O jau po suvažiavimo d. Serrati taip keistai pradėjo elgtis, kad išsipildė blogiausios apie jį nuomonės. Jisai stoji į eiles tų, kurie kuokarščiausiai gynė "savuosius" reformistus; jam nebuvo gaila net persiskirti su Komunistų Internacionalu, bile tik būti vienoj kompanijoj su tyriausio vandens oportunistais.

Kuomet dalykas taip susidėjo, tai Pildomajam Komitetui Internacionalo prisiejo aštriai susikirsti su d. Serrati ir jo šalininkais. Mes turėjome pasakyti d. Serrati daug karčios teisybės. Atsigrėždami į praėjusias ginčus, mes negalime atsiminti nieko, ką pasakėme tuomet prieš d. Serrati. Žiūrėkite, ką jisai padarė Vardan "vienybės" su oportunistais jisai atsiskyrė nuo šešių dešimtų tūkstančių geriausių proletarijų komunistų ir susibūdinavo su vienuolika tūkstančių atvirų oportunistų. Tuoju dng. Serrati nors ir dar taip prirodinėja savo nekaltumą, vienok kiekvienam susipratusiam darbininkui daugiau negu aiškūs yra sekanti faktai: suvažiavime Livorno už Serrati paduota 96,000 balsų, už komunistus 60,000 balsų, o už oportunistus

* "Kom-Internas" — sutrumpintas vardas Komunistinio Internacionalo.

Panedėlis 9 Gegužės, 1921

tus 11,000 balsų. Vienok, Serrati susidėjo su oportunistais prieš komunistus. Kiekvienas protingas revoliucionierius gali suprasti, kad tokią taktiką negalima išaiškinti nei priepuolamai jvykusia klaida, nei užsikarščiavimu, nei smulkmenom. Jeigu Serrati susivienijo su oportunistais, tai jau todėl, kad prie oportunistų jį kas tai traukte traukia, kad jįsai giminingesnis oportunistam, negu komunistam. Tai yra pamatinis dalykas ir jo akyvaizdoje neturi jokios reikšmės visos pasakos apie tariamąsias klaidas Italijos komunistų ir pildomojo komiteto, būk tai nustūmusių tą nelaimingąjį Serrati prie oportunistų. Iš tikrųjų buvo tai taip: Serrati atsidūrė vienoj pusėj su oportunistais tikrai todėl, kad jisai to norėjo. Jisai susimetė vienam spiečiū su Turatti tikrai todėl, kad jisai to norėjo. Kas to nemato, tas yra tik kūdikis politikoje.

(Toliau bus).

ŠNIPŲ SISTEMA AMERIKOJ

New Yorke, New Yorke di striko, S. V. apskrício teismui likosi priduktas svarbus ir jdomus dokumentas, susidedantis iš 80 puslapių. Kiekvienas lapas to dokumento yra patvirtintas autoriaus prisiega. Tą svarbų dokumentą pridavė Albertas Bailin, žinomas kaip Albert Bailin, tarnavęs privatišku šnipu Burns'o ir Thielo agentūrose.

Tuosė dokumentuose iškeliamos aikštėn, kaip minėtos agentūros darė provokacijas ir šnipinėjimus prieš Amerikos Darbo Federaciją, neprisilmingas unijas, Socialistų Partiją, Komunistų, Komunistų Darb. ir Jung. Kom. Partijas. Taip-pat prieš I.W.W., Fabianų Klubą, non-partizanų lygą ir visas kitas organizacijas ir individualus, kurių pažiuros linijė prie socialio perversmo. Nurodoma pereity metu "raidai" prieš radikalus, kieno jie buvo sugalvoti, kas juos vedė ir kaip buvo gsdinami kapitalistai radikalais; kaip kompanijos agentūrom mokėjo po 10 dol. į dieną už vieną vyrą-šnipą, o agentūros savo šnipam mokėjo 3 dol. į dieną. Žodžiu sakant, iškeliamos aikštėn visi tie dalykai, kuriuos mes turėjome pergyventi ir, skaitant kapitalistų spaudą apie tuos pranešimus, daugelis patikėjo tam. Rodos, ne pro šalį bus kiek galint plančiau su Alberto Bailino veikimu susipažinti.

Albertas Bailin'as kilęs iš žydų tėvų, iš Breslavo. Kuomet jis buvęs 7-nių metų amžiaus, jo tėvas buvęs areštuotas ačiu kitų žmonių melagystėm, būk jo tėvas pagalbėdavęs išbėgti kareiviams iš tarnystės. Senis Balanovas buvęs nuvežtas į Dvinsko kalėjimą ir iki teismo išbuvęs du metų ir aštuonis mėnesius. Nors ir buvęs ginamas gabių advokatų, bet vistiek buvęs nubaustas dešimčiai metų prie sunkių darbų. Bausmė atlikti jis buvo nuskirtas Vitebsko kalėjiman ir sykiu su juom išvažiavo visa jo šeimyna. Po metų vėliau, jis buvo perkeltas Podolsko girių kalėjiman. Albertas gyvenė su savo tėvu kalėjime ir mai-

šėsi tarpe kalinių, pabėgdamas tū vienur, tai kitur pagal kalinių reikalavimą. Po pasikėsiniūmū jo tėvo išbėgti iš kalėjimo, bausmė likosi pailginta net ant viso amžiaus kalėjimū. A. Balanovas, matydamas tuos melagingus liudijimus, del kurių nukentėjo jo tėvas ir visa jo šeimyna, ir kad delei tokių kreivų liudijimų rūgsta daugybė nekaltų žmonių kalėjimuose, tai jis paėmęs tvirtą energiją, kad iškelti viską į aikštę ir parodyti tikrus kaltininkus, del kurių tiek daug žmonių turi nukentėti.

Balanovas-Bailin atvažiavęs į šią šalį 1911 m. ir išsimokinęs cigarų dirbimo amato Chicagoj, Ill.

1917 metų pradžioj, kuomet La Kurba cigarų kompanija vedusi kovą prieš cigarų dirbėjų uniją, Bailin'as naudojės savo pergyventus patyrimus. Charles Winfields, buvęs tuomū laiku kalbamos unijos prezidentu ir biznio agentu, vedęs slaptus suokalbuis su Sol. Lacaru — La Kurba cigarų dirbimo kompanijos prezidentu, suteikdamas pastarajam visas informacijas iš unijos veikimo, ir abu bendrai tardavosi apie unijos veikimą del naujos kompanijos. Winfields'o užduotis buvusi pranešti pildomojo unijos komiteto pranešimus ir tarimus, o Bailin'o — kiekvieno unijos susirinkimo dienotvarkį, raportus įvairių komisijų pranešimus, įvairius susirinkimo tarimus ir t.t.

Už 10 mėnesių ištikimai tarnavimo kompanijai, Balanov-Bailin gavo apart reguliars alges \$1,000.

Winfields už tą "darbą" gaudavęs nuo kompanijos \$50.00 į savaitę, o pasibaigus streikui, "kaipo dovaną" gavęs nuo kompanijos net \$10,000. Bet vėliau tapo sugautas darant šelmystes ir prašalintas iš unijos.

Vėliau tai pati La Kurba cigarų kompanija samdžiusi šnipų nuo tų garsiųjų šnipų agentūrų "apginti jos interesus." Bailinas sako, kad ta kompanija šnipų agentūrai už patarnavimą užmokėjusi \$6,500. Agentūra šnipui mokėjusi po 3 dol. į dieną, o pati agent. gaudavo po 8 dol. už kiekvieną šnipą iš kompanijos.

"Apgynėjai" čia atliko tikrai meisteriską darbą, įbrukami šnipai, kaipo kvatieros drauga Alberto Likenfelter kvatieroj ir naudojosi pastarojo žinojimu. Likenfelteris tuomū laiku buvo unijos pildomojo komiteto nariu, ir užsitikėdamas savo lovos draugu, išpasakojęs visą pildomojo komiteto darbuotę, neturėdamas nei mažiausios abejonės, kad tą viską jo lovos draugas perduoda kompanijai.

Agentūra dar tuomet nevissai patikėjo tiems pranešimams; jinai įtaisė diktografą į unijos didžiosios raštinės sieną ir nuraudavojo mažiuką kamputį ant žemesnių lubų po unijos raštinę, kad padėjus stenografa. Bailinas sako, kad jie įitaisė raktų nuo unijos raštinės durų, su kurio pagalba būtų galima įeiti unijos ofisan, ir mokėjo namų sargui 25 dol. už įleidimą jį nakties laiku į tą namą, kur unijos raštinė randasi.

"Tos dvi agentūros, pas kuriąs aš dirbau, turi savo šnipų kalėjimū unijoje" — sako Bailin'as.

"Metalo išdirbėjų organizacija, kurios raštinė randasi Peoples Gas Building, Chicagoje, su savo šnipų pagalba, kurie radosi unijoje, padarė spaudimą prieš Fred. Burmani, diskredituodami ir meluodami, kad prašalinti jį iš unijos, vien tikrai del to, kad fabrikantam pasirodė jis per daug radikaliskas.

Ignas.

L. D. L. D. REIKALAI

L. D. L. D. NARIAMS. Daugelis L. D. L. D. narių klausia mane, kaip dabar stovi draugijos reikalai.

Šiuomi pranešu visiems nariams, kad čarterio gavimo reikalas mes nutarėme bylą varyti toliau, ir tuo tarpu rengties prie visuotino draugijos suvažiavimo. Visus dalykus draugijos reikaluose mes vedam draugiškiausiam pasitarime so vietos žymesniais draugais. Visas darbas vedamas pleningai ir draugijos nariai gali būti del to ramūs.

Kol klausimas apie čarterį nebus išristas apeliacijos būdu, draugijos nariai lai darbuojasi kaip ir seniau darbuojasi. Vienaip ar kitaip, draugijos darbas bus tęsiamas ir galutinai viską sutarkys visuotinis suvažiavimas.

Neklausykite jokių melagingų pranešimų, kuriois talpina smalvirių laikraščiai. Tai amžini melagiai ir ardytojai visuomeninio darbo. Jie turi apie 100 narių, mes turime tūkstančius. Bylos su Liutkum dar nebuvo ir viskas, ką smalviriai rašo apie tą bylą, yra bjaurus išmislas.

Kas neužsimokėjo metinių mokesčių iki šiol, tegul tuojaus užsimoka. Kuopu organizatoriai ir šiaip jau veiklesni draugai išskolektuokite narių mokesčius. Kas užsimokės šiais metais, tas gaus šiu metų knygas. Kitai — ne.

Draugai, jūs žinote, kokiais laikais mes gyvename. Saujalė paraziti, kuriuos veda Bagočiai, Liutkai ir Grigaičiai, jau nuo tulo laiko nori pasisavinti draugijos pinigus ir vardą, bet mes žinome visi, kad darbininkai didžiama ne su jais, o su mumis ir mūsų bus viršus.

Tuo tarpu lai ne ant minu- te neapsistoja mūsų darbas! Boudino knyga jau statoma ir tuojaus pradėsim spausdinti. Ta knyga bus didelė, virš 400 puslapių, gražiais aparais. Tai pirma tokia didelė ir moksliska knyga bus, kurią L. D. L. D. nariai gaus. Be to, mes turime dar du rankraščius, kuriuos būtina reikia išleisti, bet tam nėra užtektinai pinigų.

Draugai! Pinigių reikia būtina išleidimui daugiau moksliskų bei darbininkiskų knygų. Taigi darban, draugai, visi!

Kurie dar neužsimokėjote mokesčius, tai dar turite laiko užsimokėti. Visi tie gaus knygas, kurie užsimokės iki gruodžio 31, 1921. Tiktai kurie neužsimokėjo iki 1 d. gegužės, tai tie, kol neužsimokės, neturės sprendžiamo balso draugijos reikaluose.

Gauņu daugelį laiškų su visokiais draugijos reikalais, kuriuose vieni skundžiasi, negauri čarterio; kiti — knygų, tretii — kuopom numerų, ketvirtii skundžiasi ant drg. Baisio, kad

jis neatlieka savo darbo... Tas tiesa, draugijos darbas užkrautas ant sekretoriaus, o kaip tikrai drg. Balsys dirba tokį darbą, kuris jokiū būdu neleidžia atlikti sekretoriaus vietą. Kalbėyra ir jo, kad jis iš pradžios davė darbui užsilvkti; o vėliaus, kada pradėjo mokesčiai ir visokie draugijos reikalai

227

plankti, tai jokiū būdu negalėjo jau ne du trys to darbo atlikti. Ir tokiū būdu, nekuriuos kuopos turėjo nesmagumų. Suvažiavime, kuris atsilbus greitu laiku, reikty plačiai pakalbėti kas link sekretoriaus įsitaigos.

J. Jankūnas, L. D. L. D. Pirminink.

KORESPONDENCIJOS

CLEVELANDO RUOŽAI

CLEVELAND, OHIO.— Bėgyje keliū savaičių Clevelando progresyvių draugijų veikimas likos neaprašytas, nors iš tiesų ir buvo kas rašyti. Šiame laikotarpyje įvyko visa eilė prakalbų; kalbėjo drgg. V. Andriulis ir M. Pukis iš Chicago; A. Bimba ir J. Jukelis iš Brooklyn. Taipgi buvo keliatas teatrų sulošta: "Nepasiekias tikslas", "Rusijos Bol. Darbo Biuras". Tik ką susiorganizavusi Lietuvių Vaikų dainorių draugijėlė sulošė du veikalukus: "Tarnaitė Pamokė" ir "Guminiai Batai". Pastarųjų lošime dalyvavo vien tik vaikai. Ateityje darb. klesa gali tikėtis daug naudos iš tų jaunuolių.

pasaulio darbininkais apvaikšėciotume vienintėlė mūsų, kaipo darbo žmonių klesos, šventė — Pirmąją Gegužės.

Štai 1 d. gegužės vietos L. M. P. S. 5 kp. surengė prakalbas su programu, kaipo paminėjimam Pirmosios Gegužės. Nors oras buvo blogas — lijo visą pavakarą, — bet publikos atsilankė gana daug — pilna svetainė. Tas parodo, jog Rockefellero lietuviai darbininkai jau moka atskirti grūdus nuo pelių (nes tą patį vakarą buvo atsibaladojės į rockfordą tautokleras Račūnas su savo "bizniū", bet, kaip girdėt, vargšas nieko nelaimėjo.)

Kalbėtojas buvo drgg. O. Remeikienė ir J. Vikšris iš Chicago.

Programas susidėjo sekamai:

1) L. D. L. D. Dram. Skyriaus vyrų choras sudainavo "Internacionalą" ir dar dvi daineles, už ką publika juos pasveikino griausmingu delnų plojimu.

2) Drgg. O. Remeikienės prakalba, temoje: "Pirmoji Gegužės ir Darbininkai". Drg. Remeikienė yra dar jauna ir dar tiktai besilavinanti kalbėtoja, bet kalbėjo nebloginai. Iš jos galima laukti trumpoj ateityj geros kalbėtojos.

3) Mažų mergaičių choras sudainavo dvi daineles, vieną lietuviškai, kitą angliškai. Dainavo puikiai.

4) Tai prakalba drg. J. Vikšrio, kuris kalbėjo apie valandų laiko. Jisai perbėgo Pirmos Gegužės istoriją ir nurodė, kodėl viso pasaulio susipratę darbininkai šventia pirmą gegužės, kaipo savo klesos šventę.

Drg. Vikšris, kaipo darbininkas žmogus, kalbėjo labai gerai. Jo prakalba buvo rimta ir grynai darbininkiska. Linksmam matyt, kad darbininkai jau nebelaukia, kad kokis ten su didele širdžia inteligentas, arba diplomuotas advokatas atvažiuotų ir aiškintų jų reikalus; bet jie patys lavinasi supratę savo klesos reikalus, ir suprastę, aiškina kitiems. Taip ir reikia. Darbininkų išganymas pažiuose darbininkuose!

5) Maišytas choras, susidedantis iš L. M. P. S. 5 kp. ir L. D. L. D. Dram. Skyriaus dainininkų, dar sudainavo porą dainų ir programas tuomi linksmi užsibaigė. Beje, dar buvo renkamos aukos lėšų padengimui. Surinkta \$18.90.

Garbė L. M. P. S. 5 kp. už to puikaus vakaro surengimą.

S. H. D.

PAPASAKOJO APIE LIETUVĄ.

ELIZABETH, N. J.— 24 d. balandžio Lietuvių Darbininkų Progresyviškas Klubas parenė prakalbas ką tiktai pribuvusiam iš Lietuvos drg. F. Dručiui.

Žmonių pasiklausyti prisirinko daug ir prakalbos buvo įdo-

Pirk šią Knygą Dabar, Tuojaus, Nes Vėliaus, Gal, Už Jokius Pinigus Nebegausi! PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS Vienatinė knyga, paduodanti teisingas žinias apie lytinį gyvenimą. Aprašo lyties organus, lyties ligas, jų apšaukimo, saugagystę, parodant, kaip apšaukti nuo jos; apie apšaukimą, meli ir laimingą gyvenimą poroje; apie prostituciją, ir daugybę kitų dalykų, kurie rišasi su žmogaus lytimi. Knyga su paveikslais ir gražiai apdaryta. KAINA \$2.00. Pinigus siųskite šiuo adresu: J. BARKUS, Box 129, General P. O., NEW YORK, N. Y.

SKAITYK IR ŽINOSI! Jeigu nori žinoti, kaip ir koku būdu socializmo mokslas persikeitė iš utopijų į veikimą, tai perskaityk gnygelę SOCIALIZMO BESIVYSTYMAS IŠ MOKSLO Į VEIKIMĄ Parašyta KAROLIAUS RADEKO Tame veikale trumpai, bet aiškiai nušviečiamas socializmo besivystymas iš utopijos į tvirtai pamatuotą mokslą, o paskiau ir į veikimą tikramjame gyvenime. Peržvelgiama socializmo istorija nuo pat jo paskelbimo K. Markso dėsnuose. Nurodoma, kaip tikrasis Markso mokslas buvo klustuojamas įvairių pašalinių elementų, kurie aiškino jį taip, kaip jiems geriau patiko, iškraipydami tikrąją to mokslo prasmę. Knygelėj taipgi nurodoma, ko išmokino darbininkus pasaulinė karė ir Rusijos revoliucija ir kodėl Rusijos darbininkų valdžia priėmė Tarybų valdžios formą. KNYGUTĖS KAINA 25 CENTAI GAUTI GALIMA "LAISVĖS" KNYGYNE 155 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

miūs. Kalbėtojas pasakė, kad tarp daugelio dalykų, Lietuvoje svarbiausia trūksta geležies, kas labai žymiai atsiliepia ant žemdirbystės, nes plugų ir kitokių geležinių įrankių ten neįgalima pasidaryti. Prisieina vartoti medinius žambrius, medines akėčias ir brikus medinėmis ašimis su užkištais kokiais basliais. Geresnių arklų, kaip seniaus sakydavo "šimtinų", taipgi nėra. Jei kur važiuoja su pora ir geresniais arkliais, tai tik koks dvarponis bei kunigas. Ukininkai tokių arklų agentų ir paleido į platų pasaulį su propaganda, kad "Naujienu" šėrai puola ir dar puls, jų agentai dabartiniu laiku moka už juos daug brangiau, negu jų vertė yra. Agentai pasivadina įvairiomis kompanijomis (bendrovėmis) siuntinėja šėrininkams įvairaus turinio laiškus įieškodami šėrų. Bet mes turime tvirtą viltį, kad "Naujienu" Bendrovės šėrininkai juos gerai pažįsta ir nenorės savo Bendrovės ir dienraščio preleisti į p.p. Jurgelionio ir Grigaičio rankas.

Nuga-Tone Sugražina man svelkta ir palle-gas, saka Ponas Mateusevicius. Dailis, ili.

Ar nori, kad "Naujienu" Bendrovės turtas daugiau nebūtų eikvojamas bereikalingai? Ar nori, kad dienraštis gintų vien tik darbininkų reikalus? Jeigu to visko nori, tai "Naujienu" Bendrovės šėrus pasilaukyk, būk Bendrovės sargas ir toliau, kaip ir iki šiol buvai jos dalininkas! Be to, jei Tamstos esate būtina, tai priversti savo šėrus parduoti, tai kreipkitės į "Naujienu" Bendrovės šėrininkų, išrinktą komisiją, o ji Tamstoms parodys būdus, kaip ir kam parduoti šėrus. Norėdami parduoti šėrus, kreipkitės į sekančias ypatas: J. Pečiukas, 2959 W. Division St., M. Jokubaitienė, 2151 W. Potomac St., Chicago, Ill. Šėrininkų išrinkta komisija: J. Pečiukas, M. Jokubaitienė.

brendus dirva, o, bet kovas, stus. Juk kaip cialdemokratiniškai pingu. Internaciionaligū du ir pusė ikiausiai ir o idininkai ats Internaciionalie naujai įskiet gales susaryti vieną reitą. VIMO DALO es pamatinė, ai yra ankšalijos Socializmu rodė esanti denorejo per-su "savais" re- ertėjo pasta- oportunistais is). kartodavo tu Kiekvienoj š- svyruojančių-kių, kaip Serr- sai Komitetas girdėdavo se- kipių: "imisi" isai nepanašę reformistus. okie jau, kaip . Kitose ša- us reikia mes- laukan, bet 'ormistai yra nieriai ir mi- os būtina rei- partijoje. tokių argu- iridėdavom. e suvažiarine lrg. Serrati jos "komun- enori skirties is), kalbėda- lžiumos Itali- nės Partijos, ilę kelstų už- ums visiems smagu tatau i po suvažia- i taip keistai , kad iššipil- apie jį nuo- stoji į elies okarščiausiai is" reformis- vo gaila net Komunistų bile tik bū- anijoje su ty- s oportunis- kas taip susi- najam Kom- inalo prisijo- ti su d. Ser- ininkais. Mes yti d. Serra- os teisybės į praeties galime atai- pasakėme Serrati. Žiū- sai padarėl- es" su opor- i atsiskyrė- ntų tūkstan- proletarijų usibūdiluov- kstančių at- ty. Tegul s ir dar taip o nekaltybė, am susipra- kui daugiau ra sekanči- vime Liver- paduota 94. komunistus ž oportunis-

